

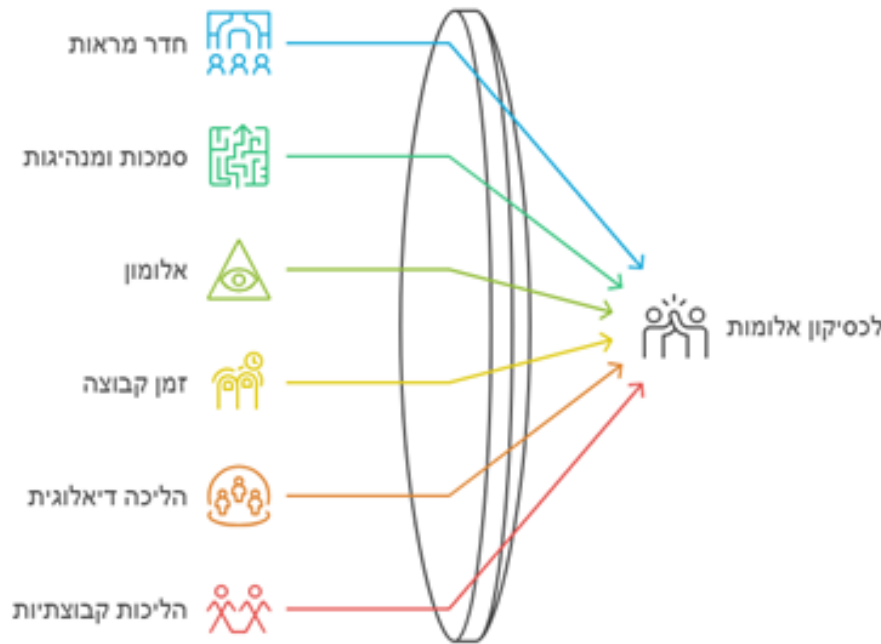
סמינר פתיחה - המסע למנהיגות

מחזור ה' של תוכנית "אלומות" יצא לדרך

20-21/5/25 | כ"ג - כ"ד באייר תשפ"ה

בראשית

בבוקרו של יום ד', 21 במאי 2025, התקבצנו מקצוות הארץ אל מלון "יערים" בקיבוץ מעלה החמישה, לסמינר פתיחה בן יומיים. על קו הזינוק ניצבו 20 אנשים שאינם מכירים זה את זה, אך מגיעים לבחון מטרות משותפות, שיתופיות ושיתוף. מגיעים עם חלום, שאיפות ותקוות, ועם המון מוטיבציה לחולל ולתרום למערכת הכשרת המורים בעת הזו ובהמשך. התקבלנו בסבר פנים יפות, עם תקרובת עשירה (שליוותה את שני הימים... לא הפסקנו לאכול...), במבטים בוחנים ועם שאלות לא פתורות. במפגש הראשון התחלנו ללמוד את הלכסיקון של התוכנית:



"בוקר טוב", חדר מראות, סוגיות בסמכות ובמנהיגות, "אלומות", "סיפור ישראלי",

זמן קבוצה, הליכה דיאלוגית, הליכות קבוצתיות.

התחברנו להיכרות הראשונית דרך הסבים והסבתות מתפוצות ישראל, והתייחסנו למשמעויות שנכנסו לחיינו דרך הסיפור שלהם.

כשיצאנו להליכה הדיאלוגית פגשנו אנשים שלא הכרנו קודם, למדנו על השונה והדומה בדיאדות של שיח, צחקנו, התעניינו ושאלנו, ובעיקר תרגלנו הקשבה משמעותית, מודעת ונוכחת.

פגשנו בקבוצות את המלך "צב-צב", את "הנסיך הקטן" ואת שירו של משה דור, "מנהיגות", וחילצנו מן הסוגות הספרותיות השונות משמעויות הנוגעות למנהיגות ולסמכות. לא רק חילצנו; הקשבנו הקשבה פנימית לרגשות ולתחושות שהתעוררו בנו לנוכח דפוסים שונים של מנהיגות ושל סמכות.



איך אפשר לשהות במקום בלי לחוש אותו? אחר הצהריים יצאנו להליכה קבוצתית ביער הסמוך. מזג האוויר פינק אותנו, הרוח ליטפה את פנינו, צעדנו, הרחנו, התבוננו על הסביבה (טעינו כמה פעמים בדרך, אבל... כשיוצאים מגיעים למקומות נפלאים/ד"ר סוס, לא?). הפגנו כישורי דוגמנות קבוצתיים לצילומים. ליאורה לא ויתרה לנו "כי צריך לתעד", וכי לפעמים תמונות מדברות יותר ממילים.

לקינוחו של היום הראשון התאספנו ל"שלופתא" עם **ירון**, למפגש שבו דבר אינו צפוי. כבר הבנו שכדי להכיר, לא תמיד צריך לתכנן. הבנו גם שכשמרחיקים (מהדמות של עצמנו), לפעמים פשוט יותר להתקרב. שיחקנו משחקי אימפרוביזציה, צחקנו בלי סוף מן הסצנות של איאד וירון בטיול לחו"ל, מן התרגום הסימולטני של וורוד לריאיון של מומחית בג'יבריש. שילבנו משפט "עשה ואל תעשה" בסדנת שוקולד זוגית של ירון וגילת, הקשבנו למתרחש ולנאמר. ניסינו לגשש גם אחר מה שלא נאמר.



את בוקרו של היום השני פתחנו במודלינג משמעותי של דנה, אשר הדגימה לנו את מהלך "בוקר טוב, קבוצה" סביב המושג זהות (דקארט, בודהיזם ו-"עבודת זהות"), וסיכמה אותו ב"שיר על הארץ"/יהושע סובול. אנו, הדעתנים, הגבנו ושאלנו. ראינו שסימני קריאה הופכים את אט לסימני שאלה, שהרי כאן מתחיל תהליך; כאן מתחילים לבטל את "המובן מאליו".



עם **ד"ר דניאל שני** צללנו אל "מעמקי הקרחון", השכלנו בדבר מגוון המשמעויות של מנהיגות קשובה, ולמדנו על צורות הקשבה: מאשררת, מבחינה, אמפתית ומחוללת. התנסינו בשני כלים: "כתיבת רצף" ו"קריאה מורגשת", ונזכרנו שההקשבה הנוכחת לעצמנו היא חלק חשוב בבניית התשתית לתהליכי צמיחה של מנהיגות. בהמשך (ולא לפני שדגמנו את המרחב המוגן של בית המלון, כי החות'ים...).

פגשנו את **ד"ר לילי רוסו**, ראשת אגף הכשרה אקדמית וקשרי מלג-ותת במשרד החינוך, ושמענו ממנה על האתגרים העומדים בפני האגף בעת הזו, על המציאות המשתנה, ועל שאלות פתוחות בנוגע לרלוונטיות ולאיכויות של ההכשרה להוראה, לצד קונפליקטים מתמידים. טעימה זו החלה להבעיר את השלהבת לקראת חשיבה עתידית על סוגיות וניירות עמדה שייבנו לכדי שינויים ערכיים, רלוונטיים, העומדים במבחן הזמן ונעים עימו מתוך סינכרון וטיפול בסוגיות מקשות. הבנו כי חוסר הנחת יקדם אותנו אל מחוץ לאזור הנוחות, אל שינוי.





בשעות הצהריים (החמות) נפגשנו עם **צביקה שפירא** לפעילות ODT. ראוי לציין כי בשלב זה כבר זכרנו את השמות של כל חברי הקבוצה, ועוד פרטי מידע רבים שנאמרו. קבוצה קשובה, כבר אמרנו? קיבלנו אתגר שטח לפתרון בעיה בצורה היעילה ביותר, ונדרש לנו זמן של התנסות בתנועה ושל התייעצויות קבוצתיות כדי להגיע לפתרונות אסטרטגיים, המורכבים מחלוקת תפקידים לכל חברי הקבוצה. לא הכול היה ורוד... בסיכום התרגיל, מזיעים וגם קצת עייפים (רצנו, כן, רצנו), ניסינו לתאר את התהליכים הקבוצתיים שעברנו. תיארונו גם קשיים, גם התמודדויות אישיות פחות נוחות, וגם תהליכים מיטיבים של חלוקת תפקיד.

כשסיכמנו את הסמינר, הבנו שיש לנו עוד הרבה ללמוד, לחוש, להקשיב, להיבנות אל תוך האתגרים, אבל גם שהחלה להיווצר רקמה עדינה של קבוצה, מגוונת, המורכבת מכל הקשת הסוציו-דמוגרפית של מדינת ישראל. ואף שרוב השונה על הדומה, יש עוגנים ערכיים המשותפים לכולנו. כבר סיפרנו כי נגאלנו מחבלי הטלפונים? נוכחותה של "תיבת ההפקדה" של מכשירי הפלא דיברה את עצמה בכל מפגש. לא היינו זקוקים להנחיה. פשוט הפקדנו את המכשיר, או המרנו אותו בדבר מתיקה שחיכה בתוכה, ונהנינו כל כך מן הרגעים של ניתוק, של שחרור מעול היום-יום, ומ"רעשים" מערערים. מומלץ בחום!

עם הפנים קדימה

לאחר שנתנו לדברים קצת לחלחל ולשקוע, במבט להמשך נשאלו חברי הקבוצה, באמצעות שאלון מקוון, על משמעות הסמינר עבורם, ציפיותיהם להמשך, והצעות מקדמות שהם שואפים לפתח בתחום הכשרת המורים. את עיקר הדברים ריכזנו עבורכם באַ בהסכת (פודקאסט).



תודה לחברת הקבוצה **סמדר פלק פרץ** על האפשרות לשתף את חוכמת פו. אולי הדבר יהפוך להרגל באלומונים הבאים.



כתיבה:

ד"ר גילת טרבלסי, המכללה האקדמית ע"ש קיי וד"ר **איבנה רטנר**, המזכירות הפדגוגית והמכללה האקדמית גורדון